

Uchwała nr 66/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 kwietnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr X/115/2025 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 14 marca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie gminy Chmielnik, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczania wykorzystania dotacji.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr X/115/2025 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 14 marca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie gminy Chmielnik, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczania wykorzystania dotacji w części, tj.:

- oświadczenia o treści: „oraz, że znane mi są zapisy art. 56 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 773 ze zm.): *„Kto wbrew obowiązkowi przekazuje dane statystyczne niezgodne ze stanem faktycznym podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”* ujętego w załączniku nr 1 do uchwały pn. „Wniosek – informacja o planowanej liczbie wychowanków/uczniów na.....rok.” z powodu braku podstawy prawnej do zawarcia oświadczenia o ww. treści.

Uzasadnienie

Uchwała nr X/115/2025 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 14 marca 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie gminy Chmielnik, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczania wykorzystania dotacji wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 19 marca 2025 i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 16 kwietnia 2025 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium udział wziął Sekretarz Miasta i Gminy Chmielnik.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Chmielniku na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 439) (zw. dalej u.f.z.o.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 18 grudnia 2024 roku w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostkami samorządu terytorialnego w roku 2025 (Dz.U. z 2024 r. poz. 1930) wprowadziła zmiany w uchwale nr XLI/354/2017 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie gminy Chmielnik, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczania wykorzystania dotacji. Zmiany wprowadzone uchwałą nr X/115/2025 polegały na nadaniu nowej treści Załącznikom nr 1 „Wniosek – informacja o planowanej liczbie wychowanków/uczniów na.....rok.” oraz nr 2 „Informacja miesięczna o aktualnej liczbie uczniów/wychowanków według stanu na pierwszy dzień miesiąca.....20....r.”

Analiza załączników do uchwały wykazała, że w załączniku nr 1 „Wniosek – informacja o planowanej liczbie wychowanków/uczniów na.....rok.” Rada Miejska wprowadziła wymóg złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o następującej treści: „Oświadczam, że wszystkie podane we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym oraz, że znane mi są zapisy art. 56 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U z 2023 r., poz. 773 ze zm.): *„Kto wbrew obowiązkowi przekazuje dane statystyczne niezgodne ze stanem faktycznym podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.* Ponadto zobowiązuję się do udzielenia wszelkich dodatkowych danych nieujętych w niniejszym wniosku, a potrzebnych do ustalenia właściwej, planowanej wysokości dotacji, jeżeli zaistnieje taka potrzeba, na pisemny wniosek organu udzielającego dotacji.”.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 u.f.z.o. ustawodawca upoważnił organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia w drodze uchwały trybu udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy, oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków,

uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2 ustawy, oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji.

Zdaniem Kolegium Izby wprowadzenie przez Radę Miejską wymogu złożenia oświadczenia dotyczącego odpowiedzialności karnej z art. 56 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej nie znajduje oparcia w podstawie prawnej podjętej uchwały. Przywołany art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podmiot któremu dotacja jest udzielana, obowiązku złożenia takiego oświadczenia. Jeżeli bowiem ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty określony rygor, to wprowadza go wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg zamieszczania takiego oświadczenia. Ustawowego upoważnienia dla rady nie można domniemywać, szczególnie stosować dla ustalenia zakresu upoważnienia wykładni celowościowej. Organy władzy publicznej zgodnie z art. 7 Konstytucji RP działają na podstawie prawa i w granicach prawa. Mogą działać w granicach wyznaczonych przez normy prawne określające ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, zatem tylko tam i o tyle o ile upoważnia prawo.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że zamieszczenie ww. oświadczenia dotyczącego odpowiedzialności karnej z art. 56 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej o ww. treści jest nieuzasadnione również z tego względu, że dane przewidziane do wykazania w załączniku nie są danymi statystycznymi, ani też nie są zbierane w trybie przepisów ustawy o statystyce publicznej.

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem o jego nieważności w całości albo w części. W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonych uchybień w badanej uchwale wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w części.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka